

PEST VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/00202-7/2023.

Ügyintéző: dr. Krähling Erzsébet

Telefon: (1) 235-1712

Tárgy: törvényességi felhívás

Hiv. szám:

Melléklet:

**Budaörs Város Önkormányzat
Képviselő-testülete részére**

Budaörs

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában a kormányhivatal számára biztosított törvényességi felügyeleti jogkörben eljárva [a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. § a) pontjában foglalt felhatalmazásra figyelemmel], az Mötv. 132. § (3) bekezdés b) pontja alapján vizsgáltam Budaörs Város Önkormányzata Képviselő-testületének a súlykorlátozott forgalmú helyi közútra történő behajtásról szóló 27/2021. (XII. 10.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 5. § (1) bekezdése szabályozását. Vizsgálatom alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek.

Az Ör. 3. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, ha a súlykorlátozott útra túlsúllyal történő behajtás építkezéshez kapcsolódik, ahhoz előzetesen elvi közútkezelői hozzájárulás szükséges.

Az Ör. 5. § (1) bekezdése azokat az eseteket sorolja, amelyek fennállása a közútkezelői hozzájárulás megtagadását teszi lehetővé, melyre akkor kerülhet sor, ha

- a) a kérelem nem tartalmazza az ügyszámát
- aa) a kötelező szakmai konzultáció eredményét lezáró nyilatkozatnak, vagy
- ab) a településképi bejelentési eljárásnak.

- b) a kérelemhez nem mellékelik
- ba) a végleges építési engedélyt,
- bb) az egyszerű bejelentés igazolását.

- c) a kérelemben szereplő építkezés
- ca) a hatóság rendelkezésére álló adatok alapján jogellenes,
- cb) a hatáskörrel rendelkező eljáró hatóság döntése alapján nem lehetséges,
- cc) olyan terv alapján történik, amely a kötelező szakmai konzultációnak nem felelt meg,
- cd) olyan ingatlanon történik, amelyet szabályozási vonal érinti és még nem rendezett a telek,

- ce) kivitelezése során eltértek az engedélyezett, vagy igazolással rendelkező tervektől,
- cf) előtt nem nyújtottak be előzetes kertészeti tervet, vagy nem az abban foglaltaknak megfelelően végzik a kivitelezést,
- cg) előtt nem kértek fakivágási engedélyt, vagy nem teljesítették az engedélyben foglaltakat.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 34. § (1) bekezdése kimondja, hogy a közút kezelője köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus és kulturált legyen. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a közút forgalmi rendjét – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a közút kezelője alakítja ki. A Kktv. 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a helyi közutak kezelőjeként a helyi önkormányzatot jelöli meg. A Kktv. 3. § (1) bekezdésében foglaltak szerint jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

Az önkormányzatok által a helyi közutakkal kapcsolatosan ellátandó feladatokat a Kktv. 8. § (1) bekezdés a) pontja határozza meg, melyek az alábbiak:

1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése,
2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása,
3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése;

A Kúria gyakorlata szerint a helyi önkormányzat kezelésében álló közútra történő behajtási korlátozás bevezetése törvényi keretek között jogszerű közútkezelői intézkedés. Több határozatában rámutatott arra is, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez. A behajtás korlátozásával, illetve engedélyhez kötésével kapcsolatos szabályozás célja a közút és tartozékainak védelme valamint a közúti közlekedés biztonságának megóvása. Az engedély kiadása azonban nem köthető az engedélyezési céllal összefüggést nem mutató feltételhez (feltételekhez).

Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdése a helyi önkormányzatot rendeletalkotási jogkörrel ruhazza fel törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján. A helyi szabályozásnak azonban illeszkednie kell valamennyi magasabb szintű jogszabályhoz, azokkal nem lehet ellentétes.

Az Möt. 9. §-a kimondja, hogy a törvényben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. A rendeltetésszerű joggyakorlás a törvényben meghatározott feladat- és hatáskörök társadalmi céljuknak megfelelő ellátását jelenti: tilos a joggal, hatalommal, hatáskörrel való visszaélés. A jogalkotó hatalom egyik alkotmányos korlátja tehát a jogintézmények célhoz kötött felhasználási lehetősége.

Az Ö. fentiekben idézett előírásainak megalkotásával a képviselő-testület túllépte jogalkotási hatáskörét, a helyi közútra történő behajtás engedélyezésének jogintézményét nem a jogintézmény társadalmi rendeltetésének megfelelő célra használta fel. Az un. elvi közútkezelői hozzájárulás megadását az Ö. a behajtás céljával „összekötve” leszögezi, hogy a hozzájárulás megadásának megtagadását vonhatja maga után, ha az érintett telken jogellenesnek minősülő (minősíthető) tevékenység folyik. Márpedig az utak súlyterhelés miatt bekövetkező károsodása a behajtás céljával, illetve az érintett telken folyó esetlegesen nem jogszerű tevékenységgel összefüggést nem mutat. Ez alapján kijelenthető, hogy az elvi

közútkezelői hozzájárulás megtagadását az önkormányzat az adott telken folyó esetlegesen nem jogszerűnek minősülő tevékenység "kvázi szankciójaként" alkalmazza, ezzel kívánja megakadályozni a jogszerűtlen tevékenység folytatását. Erre az Ör.-hez fűzött általános indoklás rá is mutat, az alábbiak szerint „Amíg fennáll a túlsúlyos behajtás céljával kapcsolatos jogsértés (vagy – ha az erről való döntés nem önkormányzati döntési hatáskör – annak megalapozott gyanúja), illetve a kérelmező be nem bizonyítja célja jogszerűségét, addig a behajtási kérelem visszautasításra kerül.” Az Ör. 5. §-ához fűzött részletes indoklásban foglaltak szerint „Csak az kaphat behajtási engedélyt, aki betartja a helyi „építés-esztétikai” szabályokat is.” Megállapítja a hivatkozott részletes indoklás azt is, hogy „Ha az adott építési tevékenységet nem engedélyezték, vagy azt utólag jogszerűtlennek találták, indokolt, hogy az oda/onnán történő túlsúlyos tehergépjármű-forgalom se legyen engedélyezve.”

A Pest Vármegyei Kormányhivatal PE/030/01196-3/2021. ügyiratszámú levelében rámutatott arra, hogy „A súlykorlátozás tárgykörben született önkormányzati rendeleti szabályozás célja az utak– bizonyos terhelést meghaladó járművek közlekedéséből adódó – esetleges rongálódásának, élettartam csökkenésének megelőzése, minőségük védelme. Az utak súlyterhelés miatt bekövetkező esetleges károsodása a behajtás céljával összefüggést nem mutat, ebben a tekintetben relevanciával nem bír. Az építésügyi jogszabályok be nem tartása a vonatkozó jogszabályi szankciók alkalmazását vonhatja maga után.”

Az Ör. 5. § (1) bekezdés c) pontjában sorolt, adott esetben jogellenes tevékenységek következményeiről az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 48-53. §-ai rendelkeznek, meghatározva a szabálytalan tevékenységek körét és azok jogkövetkezményeit. Az önkormányzat rendeletalkotási jogköre nem terjed ki, arra, hogy a szabálytalan építési tevékenységekhez a magasabb szintű jogszabályok által megállapított következmények körét kibővítse.

A fentiekre való tekintettel az Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján felhívom a Tiszteit Képviselő-testületet, hogy a felhívást, annak kézbesítését követő

60 napon belül

tűzze napirendjére, és a törvénysértést az Ör. 5. § (1) bekezdésének hatályon kívül helyezésével szüntesse meg.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdés második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve vizsgálják meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és az annak alapján tett intézkedésről vagy egyet nem értésükről a Pest Vármegyei Kormányhivatal részére – a fentiekben megadott határidőn belül – írásban adjanak tájékoztatást.

Szükségességnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörömben hozok döntést.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 8. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére biztosított határidő

alatt a jogszabálysértés nem szüntethető meg, a határidő – egy alkalommal – további 30 nappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbítására az érintett képviselő-testület erre irányuló, a Korm. rend. 5. § (1) bekezdésében meghatározott informatikai rendszerbe (Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás Modul) a törvényességi felhívásban megadott határidő lejártát megelőzően feltöltött, indokolt kérelme alapján kerülhet sor.

Budapest, 2023. augusztus 10.

Dr. Tarnai Richárd
főispán

